

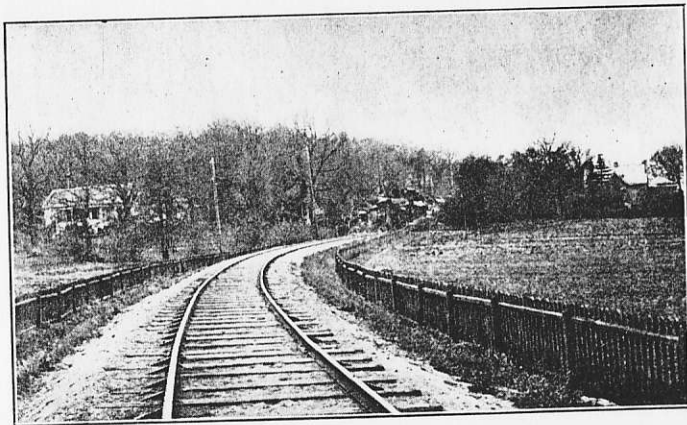
Strandparti från Särö

ЛОКОМОТИВМÄN!

KAMRATER!

1907

KOP. NIS ROSEN GREN.

Infarten till Särö

GÖTEBORG 1907
OSCAR ISACSONS BOKTRYCKERI

KAMRATER!

Den 6 Juli år 1905 blef vid Sveriges Lokomotivförare- och Eldareförenings årsmöte i Eksjö tillsatt en komité med uppdrag att söka förverkliga en inom Sveriges Lokmannakår länge närd önskan, nämligen att få uppfördt ett *Rekreations- och Hvilo hem för Sveriges Lokmän*.

Denna komité framlade vid årsmötet i Norrköping den 30 och 31 Maj 1906 förslag öfver huru de tänkt sig frågans lösning, samtidigt med framläggande af ritningar i 3 olika alternativ, upptagande facader och planer öfver inredningen. Komitén blef som sådan återvald och fick i uppdrag att i enlighet med afgifna förslag gå i författning om planens förverkligande, uppförande af ett *Rekreationshem för Sveriges Lokmän*.

Då komitérade tro sig veta, att flera bland Sveriges lokmän ej fåt någon närmare kännedom om Rekreationshemmet, så vilja vi genom detta upprop närmare redogöra för, dels platsen där det skall förläggas dels Rekreationshemmets utseende och inredning samt dess ändamål, för att intresset må väckas och bibehållas samt visa sig i verksamhet genom teckning och insamling af bidrag för företagets realiserande

Särö badort ligger i Hallands län, $\frac{1}{2}$ timmes järnvägsresa från Göteborg, på en ö i öppna hafvet, ej långt från fastlandet. Dess fria läge, dess sällsynt rika vegetation, dess skuggrika promenader och dess milda klimat ha sedan gammalt förlänat Särö en *alldeles särskild ställning* bland vårt lands talrika hafskuranstalter. Alla de sjukdomar och sjukdomstillstånd, där vistelsen vid hafvet visat sig fruktbarande, såsom *skrofler, engelska sjukan, reumatiska åkommor, allmän nervositet* och *kraftnedsättningar* efter akuta åkommor, särskildt *influenta*, ha här sedan många år med framgång behandlats. Få kurorter erbjuda så **behagliga och omväxlande promenader** som Särö, dels å de stora stråkvägarne öfver ön, om aftnarne upplysta med elektriskt ljus, dels å de talrika skogsstigarna i »Vesterskog» och »Nordanskog» med deras vackra hvilplatser och utsiktspunkter, dels längs öns kust eller ut på det närbelägna, pittoreska fastlandet. Den nya i stor stil anlagda *strandvägen* med dess bekväma, delvis trappstegsförsedda bergstigningar och klippterrasser utmed hafsbandet, från hvilka de härligaste vyer möta ögat, torde få anses som något enastående i sitt slag. Af **speciella kurmedel** förfogar Särö öfver bad af nästan alla i Sverige brukliga former såsom: *Hel- och halfbad, gytje-massagebad, finsk badstu* och *medicinska bad, Nauheimer, Kreuznacher* etc. Varmbadhuset är stort och luftigt, hvarje badrum har separat afklädningsrum, som vid behof lätt uppvärms. *Hafsbaden* serveras ej i »bassäng» utan vid öppen strand med ypperligaste sandbotten och friskaste strömning från hafvet.

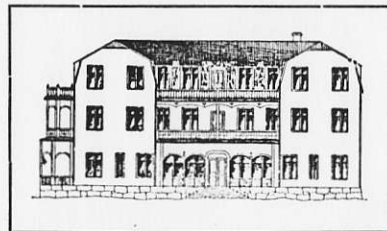
Elektricitetsbehandling meddelas af Intendenten. **Massage** och **sjukgymnastik** meddelas af legitimerade gymnaster. **Helsovatten** — naturliga och artificiella — erhållas å apoteket.

Ja, kamrater, härmed hafva vi redogjort för den plats å hvilken Rekreationshemmet skall förläggas. Beslutet att förlägga Rekreationshemmet på Särö är en följd af ett gåfvobref från Direktören hr H. L. Ygberg å Särö, af den 18 Juni 1905, hvari meddelas att Direktör Ygberg skänkt åt Sveriges lokmän en tomt på 20,000 qv. fot å en ö, lilla Kedholmen, c:a 80 meter från Särö. Samtidigt meddelas i samma bref att lokmännen erhålla nedsättning i såväl varma som kalla bad.

Härefter öfvergå vi till att redogöra för Rekreationshemmet. Ritningarne till detsamma har uppgjorts af lokomotivförare W. Rosengren. Tre olika förslag till Rekreationshemmet blefvo framlagda vid årsmötet i Norrköping och då komiterade för sin del erhöil fria händer att

bestämna öfver hvilket af förslagen som borde antagas, så har komiterade stannat för här afbildade.

Byggnaden upptager en areal af 368 qv.-m., längden är 23 meter och bredden 16 meter, och innehåller i första våningen matsal om 58 qv.-m., rök- och läsrum om 38 qv.-m., skrifrum och bibliotek om 38 qv.-m., 6 st. logement

om c:a 10 qv.-m., kök med serveringsrum om 32 qv.-m., 3 st. verandor, däraf en större för servering i förbindelse med matsalen, dessutom rum för förestånderska och betjäning. Andra våningen, till hvilken man kommer genom en trappa, belägen innån för verandan å midten af teckningen, innehåller 14 st. logement om c:a 9 qv.-m. samt 3 st. logement om 12 qv.-m. afsedda för familjer som äfven själf kunna laga sin mat i därtill i samma våning inredt kök, vidare finnes förrådsrum för linne, sängar och sängkläder etc., samt rum för uppasserska, vidare finnes 3 st. verandor, däraf 2 st. å båda långsidorna emellan flyglarne med en längd af 10 meter och en bredd af 2 meter, erbjudande utmärkta hvilo- och utsigtsplatser. Tredje våningen innehåller 20 st. logement om c:a 9 qv.-m., jämte balkonger af samma längd och bredd som i andra våningen.

Hemmet kan om så erfordras emottaga c:a 75 personer pr dag. Skulle omständigheterna med tiden visa att hemmet är för litet för att fylla sitt ändamål, så är det på grund af byggnadens inredning lätt att öka utrymmet till önskvärd storlek.

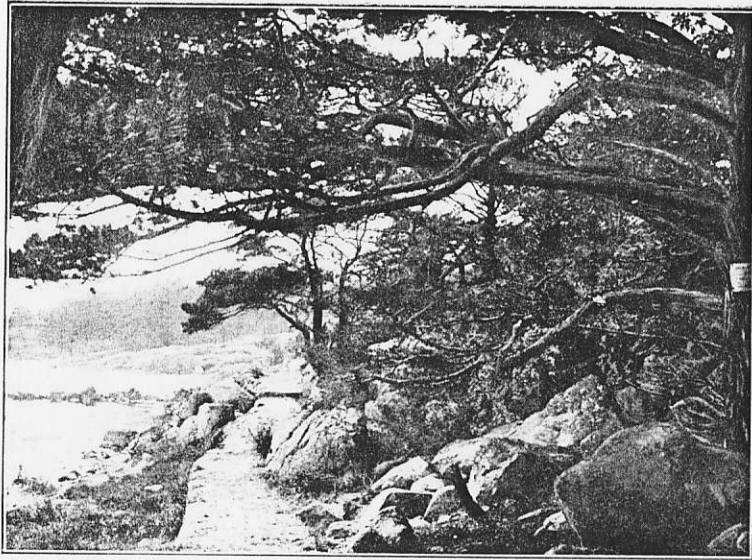
Hemmet kommer att tillhandahålla ditresande lokmän med såväl mat som logi och uppässning till möjligast billiga priser, hvilket ju endast kan ernås genom att få hopsamlat så mycket pänningar, så att ingen skuld vidläder detsamma. Kostnaden för hemmet komplett iordning att emottaga *Sveriges lokmän* belöper sig till c:a 35,000 kronor. Förutom att vara en hviloplats, skall äfven hemmet erbjuda sina skydds-

lingar tillfälle till segling och fiske i rikligaste mån genom båtar och redskap som tillhandahålles afgiftsfritt. Hemmet skall göra allt för att det skall blifva hvad det bör vara, en vallfärdsort för Sveriges lokmän från nordan och sunnan, från östan och vestan, här skall förenas nytta med nöje, här skola vi samlas, här skall knytas nya band som skall blifva vår kår till gagn, här skall kamratanda och kamratkänsla fostras, här skola vi enas och utbyta tankar, här skola alla skrankor och fördomar brytas, här skola vi, »*Sveriges lokmän*», blifva till ett *fosterbrödralag*.

Jo, därom äro nog alla Sveriges lokmän öfverens att ett dylikt hem är för oss en nödvändighet.

Vi hafva blott allt för länge varit i saknad af detta hem, vi se hur i utlandet på skilda platser dylika hem uppbyggts och hur samhörighetskänslan stärkts därigenom och hvarför skola vi icke i Sverige kunna nå dit också, äro vi icke män som också kunna göra detta om blott vi vilja? Jo förvisso. Det visar ju att viljan finnes och låt oss visa att den finnes i sådan myckenhet, att ingen enda lokman i Sverige kan säga annat när han står inom hemmets väggar, att äfven jag har bidragit till att detta hem blifvit en verklighet, äfven jag har min del i detta för *Sveriges lokmän gemensamma hem*.

Men ehuru intresset dock är så stort, så tyckes dock någon säga: Jag bryr mig ej om att bidraga till hemmet, ty jag reser aldrig dit ändå! Men det är ju rent af att tala i fåvitsko, det kan ej finnas

Strandpromenaden å Särö

Parti från Vesterskog, Särö

någon rim och reson i att säga så. Jo, ni försäkrar ändå att ni, trots alla uppmaningar, ej reser dit, men vi säga: Ni skall ej i längden kunna emotstå det, ni måste och skall dit. Ni säger härtill, att när ni inte vill dit så kan ingen tvinga eder därtill. Kamrat, det är sannt att ingen person hvarken kan eller vill tvinga eder dit, men eder egen inneboende vilja skall drifva eder dit.

När år efter år edra kamrater komma från hemmet och omtala för eder huru angenämt, hur verkligt uppfriskande och kroppsstärkande deras vistelse vid hemmet varit, så kommer den inneboende viljan hos eder och påverkar eder till att resa dit, men ni slår bort dessa tankar eller åtminstone försöker slå bort dem. Det hjälper ej! Med okuflig energi ansätta de eder; de lämna eder ingen ro. Nå ja, ni tvingar eder själf genom en själfuppoffring värd en bättre sak och för det året har ni fått en tillfällig själsro, men blott tillfällig.

När nästa vår börjar gry, då gryr också inom eder tanken på hemmet, på en resa dit, *ty ni vet ju förut att alla Sveriges lokmän äro välkomna*. Men ni försöker ännu att betvinga eder, men nej! Nu tar viljan ut sin rätt, nu är den oemotståndlig, nu lämnar den eder ingen ro, utan att ni vill det är eder tanke på hemmet och ändtligen, vi säga ändtligen, har ni beslutat eder för att resa, viljan har blifvit öfverväldigande, den har tagit ut sin rätt och nu känner ni inom eder den sköna själsro som ni varit i saknad af under en lång, lång tid.

Nu börjar ni så smått att reflektera öfver hemmet och ser saken från den goda sidan, ni ser eder som i en dröm ligga och plaska i Kattegats saltmättade vågor, kamrat, ni ser mer, ni ser eder ligga utsträckt på dessa varma, af hafvet blankslipade berghällar och i djupa drag insupa den friska, rena hafsluften under det solen brunsteker eder kropp, och ännu mer ser ni, ni ser eder ligga behagligt utsträckt i en hängmatta i Särö härliga lundar under de åldriga trädens löfhvalf studerande i de till hemmets bibliotek hörande böcker och tidskrifter och hvad mer är, ni ser eder sakta vaggande i en båt beskåda dessa härliga solnedgångar, för hvilka Vestkusten är så berömdt, under det tonerna från musikorkestern ljuder så mildt och smekande att ni tror eder vara försatt till Söderns varma och leende nejder.

Och nu efter det denna syn uppenbarat sig för eder gripes ni, just ni, som föresatt eder att aldrig resa dit, af en oemotståndlig vilja, mångdubbelt starkare än den som återhållit eder förut, en vilja som nu påskyndar eder afresa, en vilja som lämnar eder ingen ro förrän ni står inom hemmets väggar.

Och då ni väl gjort eder hemmastadd, hälsat på vänner och bekanta, stiftat nya bekantskaper samt till slut på dagen inmundigat i hemmets matsal en enkel och god aftonvard, längtar ni efter ro och då ni inträdt i eder tillfälliga enkla, men dock så hemtrefliga bostad, börjar ni finna att denna idé att bygga ett Rekreationshem åt Sveriges lokmän kom ej en dag för tidigt. Men nu då ni lagt eder till ro, börjar ni trots

edert välbefinnande att känna inom eder själf, att det ej var rätt af eder, under den tid då andra kamrater hvar och en på sin ort och hvar och en på sitt sätt arbetade för hemmet och anskaffande af medel, att ej hafva hjälpt till med att i den mån ni kunnat verka därför.

Kamrater! Vill någon af eder komma eller känna sig i en dylik ställning eller situation?

Åh nej, svarar ni, vi vilja känna oss som om vi voro under eget tak, vi vilja känna oss som medlemmar i Sveriges lokmannakår! Därför vilja vi också arbeta för att målet snarast må blifva en verklighet.

Rätt så, kamrater!

Hvad vi göra, göra vi åt oss själfva.

Därför gripen verket an, ty endast genom vår egen kraft, kraften att verka för att bidragen må blifva rikliga, kan målet nås. Härvidlag gäller det naturligtvis i främsta rummet att vi själfva ej se på örena, utan i egen mån lämna bidrag, och kan detta lätt ske därigenom, att man månadtligen afsätter ett mindre belopp, allt efter hvars och ens råd och lägenhet och på så sätt kan under tidens lopp en personallista fulltecknas, ty det är ju bättre att beloppet kommer sent än aldrig och så besannas ordspråket: många bäckar små — göra stor å.

Mången lokman tänker nog som så, vi ha redat oss förut utan ett dylikt hem och därför böra vi kunna göra det fortfarande, men den som så tänker har nog ej känt af någon sjukdom eller trötthet, men må man då besinna att det finnes så många andra lokmän som äro i

behof af ett dylikt hem och som gärna skulle vilja vistas någon tid vid en bad- eller kurort för att förbättra sin hälsa, eller annars hvila upp sig, till såväl sin egen som familjens åtnad, men de höga omkostnaderna hafva lagdt hinder i vägen för dessa förhoppningar.

Hvad ligger oss väl då närmare tillhands än att vi lokmän i en enig sammanslutning verka och arbeta för att »sagan sanning blir en gång», att vi må få oss ett Rekreationshem där hvar och en af oss har råd att tillbringa en tid, när som det bäst lämpar sig. Må vi, som äro friska och krya tänka på, att vi gent emot våra yrkesbröder, som ej känna sig sådana, hafva en viss förpliktelse att medverka till detta hem, den tid kan äfven komma då vi, som nu känna oss lefnadsglada, kunna blifva i behof af hemmets vård och den skärf vi offra till detta ändamål den skall gifva oss mångdubbel glädje. Meningen med hemmet är ju att det skall vara en tillflyktsort, och därtill en billig sådan, för de lokmän som äro i behof af hvila och vederkvickelse och för öfrigt för alla dem som önska en tids frihet från slitet och släpet för att de må, så att säga, magasinera sin hälsa för kommande ansvarsfulla dagar.

Då vi nu äro c:a 4,000 lokmän i Sverige, ordinarie som extra, så inses nog hvad vi af egen kraft skulle kunna åstadkomma för vårt stora måls förverkligande och vi anbefalla hvarje lokman, ung som gammal, att verka för att teckningen må bli så effektiv som möjligt, men vi upprepa: lita i främsta rummet på Eder själfva och bidrag själfva af egna medel hvad I kunnen. Då man ser med hvilket in-

tresse det arbetats och arbetas på å skilda platser af lokmän och lokmäns kvinnliga anförvandter för att skaffa bidrag af den stora allmänheten, ty det finnes bl. a. personer som redovisat för inalles 45, 15, 8, 4 och 2 st. (många dylika) personallistor, förutom en mängd allmänna listor af såväl damer som herrar, så må det ligga i hvar lokmans intresse att af egna medel göra det mesta möjliga. Det belopp som influtit t. o. m. Oktober månad i år och som står till hemmets förfogande, uppgår till Kr. 14,028: 66, häri är inberäknad grundfonden Kr. 6,271: 96, hvilket tydligen visar att realiserandet af Rekreationshemmet närmar sig sin lösning och ju mer en hvar af oss vinnlägger sig om att göra sitt bästa, ju fortare skola vi hälsa hvarandra och njuta frukterna af vår möda i *Rekreationshemmet för Sveriges lokmän.*

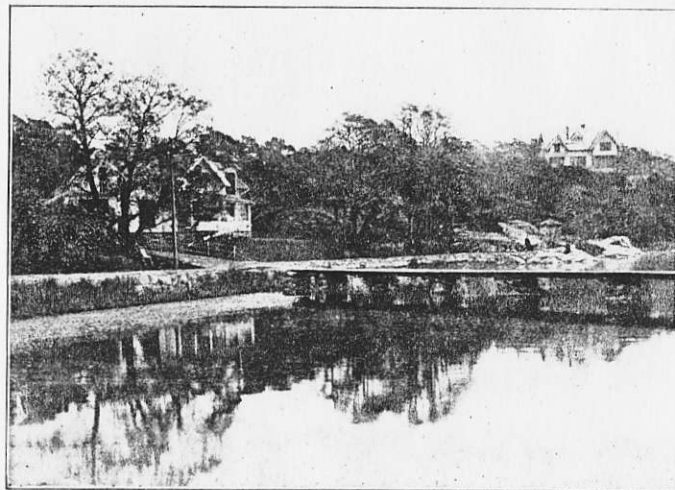
=====
Kamrat! Har du medverkat för insamling af bidrag till Rekreationshem för Sveriges lokmän?

Har du icke detta, så gör hvad du förmår!

Har du gifvit lite, gif mer så det förslår!

Listor rekvireras från *Lokförare W. Rosengren, Järnbrott.*

Komitérade.

••• Från Bassänghacken •••